

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 17 april 2025

Zaaknummer : 1301623
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : S.A. de Wit-van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Heemstede 2025-2028

Kernboodschap

Het college stemt in met het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Heemstede 2025-2028. Het beleidsplan is een uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en bevat een visie en uitvoeringsagenda. De visie voor 2025-2028 is:

Inwoners zijn samenredzaam dankzij een sterke sociale basis. We willen op deze manier voorkomen dat mensen zware ondersteuning nodig hebben. Als inwoners zich niet redden met behulp van de sociale basis, dan ontvangen zij hulp die goed past bij hun situatie.

Besluit B&W

1. In te stemmen met het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Heemstede 2025-2028;
2. De raad voor te stellen het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Heemstede 2025-2028 vast te stellen;
3. Het voorstel voor te leggen aan de commissie Samenleving om advies te geven aan de raad.

Besluit raad

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 maart 2025

Besluit:

Het beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Heemstede 2025-2028 vast te stellen.

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)

Bevoegdheid

De raad is bevoegd tot het nemen van dit besluit op grond van de Gemeentewet, Hoofdstuk IX (artikel 147-159).

Bestuurlijke achtergrond

De gemeente is verantwoordelijk voor het ondersteunen van inwoners, zodat zij zich zo goed mogelijk kunnen redden in de samenleving, mee kunnen doen en fijn kunnen wonen. Dit is vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Gemeenten zijn verplicht om Wmo beleid vast te leggen in een beleidsplan. Onderliggend beleidsplan bevat een visie en uitvoeringsagenda voor de uitvoering van de Wmo voor de beleidsperiode 2025-2028.

Gemeenten zijn per 2026 ook verplicht om een visie op wonen en zorg op te stellen, die in lijn is met het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning. In Heemstede integreren wij de visie op wonen en zorg (hieronder valt ook de doordecentralisatie van beschermd wonen) in het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning, om het woon- en zorgdomein met elkaar te verbinden. De Wmo gaat daarnaast over de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking. Dit onderwerp wordt niet in dit beleidsplan opgepakt, maar in de Lokale Inclusie Agenda (LIA), in lijn met de gemeentelijke verplichting vanuit het VN-verdrag Handicap.

Motivering

De toegang tot hulp en ondersteuning via de Wmo is belegd bij Loket Heemstede. De waardering hiervoor is hoog, maar door verschillende ontwikkelingen staat de uitvoering onder druk. Zo wordt de vraag naar hulp en ondersteuning steeds groter, verandert de arbeidsmarkt en lopen de kosten op. Als we de Wmo in stand willen houden is actie geboden.

We onderscheiden in dit beleidsplan drie belangrijke onderdelen binnen de Wmo: de Sociale Basis, Hulp & ondersteuning en Wonen & zorg. De verschillende vormen van hulp en ondersteuning kunnen in combinatie met elkaar worden ingezet; vaak is er ook sprake van een geleidelijke overgang.

Sociale Basis

Met de Sociale Basis bedoelen we de sociale verbanden (zoals familie, buurten, groepen, netwerken)

waarin mensen leven, aangevuld met vrij toegankelijke diensten en voorzieningen, zoals het welzijnswerk en het verenigingsleven. Ook mantelzorgers en vrijwilligers zijn een essentieel onderdeel van de Sociale Basis. Als de Sociale Basis van inwoners sterk is, dan kunnen zij zich vaak samen goed redden en is (zware) zorg minder snel nodig. Wij gaan ons daarom nog meer inzetten om de sociale basis in Heemstede te behouden en te versterken en doen daarbij ook nadrukkelijk een beroep op de inwoners zelf.

Hulp en ondersteuning

Wanneer iemand ondanks de sociale basis extra hulp nodig heeft, dan kijken we naar passende hulp en ondersteuning. Dit kan een (maatwerk)voorziening zijn vanuit de Wmo (bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning, individuele begeleiding, dagbesteding, vervoersvoorzieningen of woonvoorzieningen, zoals een traplift). Het uitgangspunt hierbij is: zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig en zo thuis als mogelijk. We willen daarbij dat de toegang gemakkelijk bereikbaar is. Dit betekent dat inwoners het Loket Heemstede zonder moeite moeten weten te vinden. Verder zijn de voorzieningen goed, divers en zo lokaal mogelijk beschikbaar.

Wonen en zorg

Binnen de Wmo zijn ook inwoners met een gecombineerde woon-zorgvraag een groeiende doelgroep. We richten ons hierbij specifiek op vier doelgroepen: ouderen met een zorgvraag, mensen met een psychische kwetsbaarheid, kwetsbare jeugd en (dreigend) dakloze mensen. Ons streven is dat alle inwoners een passend huis hebben en wonen in hun eigen sociale omgeving. Samen met de regio en onze partners onderzoeken we oplossingen binnen de totale regionale woningvoorraad.

Visie 2025-2028

Bovenstaande vatten we samen in de volgende visie voor 2025-2028:

Inwoners zijn samenredzaam dankzij een sterke sociale basis. We willen op deze manier voorkomen dat mensen zware ondersteuning nodig hebben. Als inwoners zich niet redden met behulp van de Sociale Basis, dan ontvangen zij hulp die goed past bij hun situatie.

Uitvoeringsagenda en campagne

Om invulling te geven aan bovenstaande visie bevat dit beleidsplan per hoofdstuk verschillende acties, die terugkomen in de uitvoeringsagenda in de bijlage. Daarnaast komt er een overkoepelende campagne onder de noemer: *Heemstede, dat ben jij!* Door middel van deze campagne willen we inwoners ervan bewust maken dat iedereen elkaar nodig heeft en dat het belangrijk is dat mensen zich inzetten voor elkaar, de buurt en de samenleving. Alleen op deze manier kunnen we de Wmo voor de toekomst in stand houden.

Argumenten

De kosten voor de Wmo nemen toe

Dit komt van de ene kant doordat het gebruik van (maatwerk)voorzieningen sinds 2022 toeneemt (in lijn met het landelijke beeld) en van de andere kant door de stijging van de tarieven.

Er is sprake van dubbele vergrijzing

Dit betekent dat in Heemstede relatief veel huishoudens zijn met bewoners van boven de 75 jaar. Deze doelgroep blijft naar verwachting groeien en wordt steeds ouder. Het merendeel van de gebruikers van maatwerkvoorzieningen Wmo valt in deze doelgroep.

Als de sociale basis van inwoners sterk is, dan kunnen zij zich vaak samen goed redden

De (zware) zorg is dan minder snel nodig. Wij gaan ons daarom nog meer inzetten om de sociale basis in Heemstede te behouden en te versterken en doen daarbij ook nadrukkelijk een beroep op de inwoners zelf.

Wanneer het nodig is zetten we passende hulp en ondersteuning in

Het uitgangspunt hierbij is: zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig en zo thuis als mogelijk. We willen daarbij dat de toegang gemakkelijk bereikbaar is. Dit betekent dat inwoners het Loket Heemstede zonder moeite moeten weten te vinden. Verder zijn de voorzieningen goed, divers en zo lokaal mogelijk beschikbaar.

Inwoners met een gecombineerde woon-zorgvraag zijn een groeiende doelgroep

Samen met onze inwoners en partners onderzoeken we mogelijkheden om tot een toekomstbestendige woningvoorraad te komen.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

Niet iedereen kan bij de Wmo terecht

Hoe goed de voorzieningen ook zijn, niet iedereen kan thuis blijven wonen. Ook verzorgingshuizen blijven bijvoorbeeld nodig (24-uurszorg).

Het beleidsplan is een dynamisch document

Maatschappelijke ontwikkelingen kunnen ervoor zorgen dat de uitvoeringsagenda moet worden geactualiseerd.

Het monitoren van resultaten en impact in het sociaal domein blijft altijd een zoektocht

Komende jaren blijven we hierover verder leren. Om antwoord te vinden op de vraag hoe we het beste impact kunnen meten, doen we mee aan een onderzoekslijn van Hogeschool InHolland, samen met WIJ Heemstede.

Financiën

Het vaststellen van dit beleidsplan heeft geen financiële consequenties. Eventuele financiële ontwikkelingen binnen de Wmo worden apart binnen de reguliere P&C cyclus aan de raad voorgelegd.

Samenwerking en communicatie

De Klankbordgroep Wmo heeft positief geadviseerd over dit beleidsplan.

Er komt een overkoepelende campagne onder de noemer: *Heemstede, dat ben jij!* Door middel van deze campagne willen we inwoners ervan bewust maken dat iedereen elkaar nodig heeft en dat het belangrijk is dat mensen zich inzetten voor elkaar, de buurt en de samenleving.

Bijlage(n)

1. Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning Heemstede 2025-2028